

ZPRAVODAJ

ČESKÉHO ZAHRÁDKÁŘSKÉHO SVAZU

Zpráva o činnosti ČZS za uplynulé volební období

Vážení přátelé.

Jsme na konci volebního období. Nastává čas bilancování a závěrečného zhodnocení toho, co jsme si jako spolek vytyčili a předsevzali před pěti lety na uplynulé volební období 2015–2019, a jak se tyto cíle podařilo naplnit. Jedná se především o Programovou orientaci ČZS schválenou Republikovou radou ČZS na historicky prvním Sněmu ve dnech 28–29. 11. 2014 v Hradci Králové.

Jednou z hlavních priorit Programové orientace byla přeměna Českého zahrádkářského svazu na moderní dynamický spolek pružně reagující na měnící se potřeby lidí a vývoj společnosti s ohledem na hlavní poslání svazu. Tím je trvalý rozvoj zahrádkářského hnutí, jako veřejně prospěšné činnosti a zajištění důstojného postavení ČZS ve společnosti. Přestože tento úkol v podstatě přetrvává, za uplynulých pět let se výrazně změnilo vnímání ČZS veřejností. Konečně postupně snímáme označení nás jako postkomunistického spolku – člena Národní fronty a stáváme se součástí veřejného života dnešní doby. V této oblasti je velmi důležitá mediální prezentace, rozhovory v tištěných médiích, účast v rozhlasových nebo televizních pořadech, komunikace s orgány státní správy i samosprávy a v neposlední řadě i spolupráce s ostatními spolky při řešení palčivých problémů dneška. To vše vytváří mediální obraz, skrze který nás vnímá veřejnost.

Stále častěji se objevujeme na televizní obrazovce, naši zástupci jsou zváni do diskuzních pořadů, i ve zprávách se objevují reportáže ze zahrádkářských osad. Poskytujeme rozhovory do časopisů a zemědělských novin. Úzce spolupracujeme s ostatními spolky sdruženými pod ministerstvem zemědělství, kterými jsou včelaři, rybáři, myslivci a chovatelé. S nimi a spolu dalšími spolky jsme založili platformu Hospodáři v krajině, která sdružuje 750 000 registrovaných členů. Spolupůsobíme ale i s nově vznikajícími ekologickými organizacemi typu komunitních zahrad s možností budoucí spolupráce na vytváření projektů podporujících městské zahrádkářství.

Společně s ekologickými organizacemi jsme vystoupili proti plánované změně v nastavení plateb za elektrickou energii podle velikosti jističe, kterou se tím podařilo zastavit. Spolupracujeme nejen s tuzemskými organizacemi, ale i zahraničními zahrádkářskými spolky. Příhraniční spolupráce je velmi rozvinuta s bavorskými, saskými či polskými zahrádkáři. Na celostátní úrovni funguje kooperace nejvíce se Slovenským svazem zahrádkářů. Uvědomujeme si však, že veškerou spolupráci i mediální komunikaci bude nutné udržet a rozvíjet i do budoucna.

Na vysoké úrovni udržujeme výstavní činnost, která je naší výkladní skříní a v podstatě rovněž spadá i do ranku mediální prezentace. Na centrální úrovni jsme ustálili počet expozic na pět, jmenovitě: Květy Lysá nad Labem, v Olomouci Jarní, Letní a Podzimní Floru a Zahrada Čech Litoměřice. Přestože se ozývají hlasy o další snížení, domnívám se, že aktuální množství je optimální a zároveň minimální. Mnoho výstavišť má eminentní zájem o spolupráci a čekají jen na náš souhlas. Je na místě této skutečnosti využít, a důrazně s výstavišti vyjednat podmínky pro realizace expozic. Uskutečnění expozic je v gesci odborného oddělení, které odvádí vynikající práci nejen při výstavách, ale i v oblasti odborného poradenství. Hlavní architektka výstav Ing. Pavlína Švecová přichází s novými neotřelými nápady. Naše výstavy tak neunikají zasloužené

pozornosti a nemůže být nikdo, kdo by jako v minulosti označoval zahrádkářské výstavy za nudné a každoročně stejné přehlídky sortimentu odrůd. Netytická výstava proběhla na začátku roku 2017 v prostorách Poslanecké sněmovny parlamentu ČR. Hlavním motivem bylo ukázat poslancům důsledky absence zahrádkářského zákona na existenci zahrádkářských osad. V tomto volebním období jsme realizovali jednu výstavu, která byla zcela ojedinělá.

U příležitosti 60. výročí založení ČZS v roce 2017 jsme v rámci oslav uspořádali v Olomouci výstavu k tomuto jubileu, jejímž vrcholem byla mezinárodní pomologická výstava Europom. Můžeme být právem hrdi na to, že ČZS dostal od zakladatelů této soutěže historicky první svolení k uspořádání této odborné akce v České republice. Bylo to vůbec poprvé v její třicetileté historii, kdy se tato výstava uskutečnila v zemi bývalého východního bloku. Byla to pro nás obrovská výzva, pocta i závazek nezklamat organizátory a otevřít cestu této výstavě do zemí střední a východní Evropy. Povedlo se a výstava měla mimořádný ohlas nejen u návštěvníků, ale především u členů konsorcia Europom.

Hned v dalším roce jsme slavili další významná jubilea – časopis Zahrádkář vydává 50. ročník a Československá republika si připomíná 100. let od svého založení. Výstavy v roce 2018 se nesly v duchu těchto dvou výročí. Přípomínka 50. ročníku časopisu Zahrádkář vyvrcholila na tradičním Dni časopisu Zahrádkář v rámci Zahrady Čech v Litoměřicích a speciálně na Dni časopisu Zahrádkář v Olomouci při výstavě Hortikomplex. Obě akce navrch obohacoval bohatý kulturní program. Výstavní činností se ovšem nezabývá pouze ústředí, ale i řada ÚS i ZO, a tak se pod hlavičkou ČZS uskuteční ročně na 700 výstav místního či regionálního významu. Často ve spolupráci s některou naší SZO, pokud si tyto SZO nepořádají rovnou výstavy vlastní.

Součástí výstav jsou velmi často odborné poradny, které jsou žádané a vyhledávané širokou veřejností. Odborné poradenství společně s odbornou výchovou patří k siným stránkám naší činnosti. Nejen poradny na výstavách, ale i přednášky, semináře, praktické instruktáže jsou členy i širokou veřejností hojně navštěvovány. V rámci České republiky působí při několika ÚS také oblastní školicí střediska. Naši odborní instruktoři jsou zváni na přednášky při různých příležitostech nejen našimi ZO, ale i jinými spolky a institucemi. Proto je velmi důležité s těmito našimi vlastními instruktory pracovat, umožňovat jim další vzdělávání a kontakt s odborníky z odborného školství i výzkumných ústavů. Proto se pro ně každoročně pořádají několikadenní školení, kde se jim věnují špičkové odborníci na dané téma. Co však působí vrásky na čele je úbytek počtu instruktorů, kteří tuto náročnou práci mohou vykonávat, a proto je nutné pracovat s členskou základnou ve snaze podchytit potenciale adepty na doplnění instruktorských sborů při ÚS. To bude rovněž jeden z důležitých úkolů pro příští období.

Ruku v ruce s odborným vzděláváním dospělých jde i práce s dětmi a mládeží. Smyslem soutěží a akcí pro mládež je zvýšení jejich zájmu o přírodu a životní prostředí vůbec. Přestože je dnes environmentální výchova mládeže trendem vládních i nevládních organizací, je třeba zdůraznit, že ČZS se těmto aktivitám věnuje dlouhodobě bez ohledu na momentální trendy ve společnosti. Ročně se napříč ČZS pořádá na 600 akcí, jimiž projde zhruba 28 tisíc dětí. Naši hlavní vědomostní soutěží Mladý zahrádkář, kterou pořádáme již 32 let, projde od základních kol na 6 000 dětí. Spolupořádáme dětské soutěže i s jinými svazy jako myslivci, včelaři, rybáři a dalšími.

Důkazem o kvalitách naší práce s mládeží je spolupráce se Svazem květinářů a floristů. Finalisté naší Floristické soutěže v kategorii žák se mohou na prestižní floristické soutěži Děčinská kotva utkat o titul Mistr florista ČR.

Vytváříme nové projekty, do kterých se mohou více zapojit ženy jako např. floristické kurzy, nově vznikají specializované základní organizace s tímto zaměřením. A podobně jako v případě žáků, jsou i dospělí účastníci těchto kurzů zvaní na různá floristická klání, kde mohou po boku profesionálů soutěžit v samostatných hobby floristů.

V tomto volebním období jsme museli čelit několika zásadním legislativním proměnám. V platnost vstoupil nový občanský zákoník, který si vynutil úpravu Stanov ČZS, změnu organizačního uspořádání, ustanovení Sněmu jako nejvyššího orgánu, převraty ve složení kontrolní komise ČZS, ustanovení rozhodčí komise ČZS a především nutnost přeregistrace všech ZO a ÚS a zápis statutárních zástupců do spolkového rejstříku. Nebyl to jednoduchý úkol, vysvětlovat členům nutnost tohoto kroku. Právní komise vytvořila několik formulářů, které funkcionářům výrazně usnadnily postup přeregistrací. Ústředí jako hlavní spolek za všechny ZO a ÚS podávalo žádosti o přeregistraci ke spolkovému rejstříku. Povedlo se společně s ostatními zájmovými svazy vyvinout tlak na zákonodárce, aby změnou zákona o správních poplatcích osvobodili zájmové spolky od poplatku za zápis nebo změnu ve spolkovém rejstříku ve výši 1000 Kč. Pro představu by náš svaz stála jen prvotní registrace všech ZO a ÚS asi 2,5 milionu korun a podobnou částku bychom zaplatili každých pět let při svazových volbách. Nepotvrdili se ani černé předpovědi, že tato povinnost způsobí výrazný úbytek členů a zánik ZO, naopak lze konstatovat, že od roku 2015 dochází ke zpomalení úbytku členů. Nakonec vše špatné je k něčemu dobré a při kontrole zapsaných ZO došlo k výmazu těch již dávno zrušených či dlouhodobě nefunkčních. Nyní máme přehled o skutečných počtech aktivních ZO.

Další legislativní úpravou, okolo které se vedly bouřlivé diskuze, bylo vydání Nařízení EU 2016/679 o ochraně osobních údajů známé pod zkratkou „GDPR“. V první fázi, kdy ani úředníci Úřadu pro ochranu osobnosti nevěděli jak postupovat, vyhotovila právní komise Metodický pokyn č.1/2018. S vědomím jakési předběžné opatnosti byl tento pokyn zpracován z toho nejpříšnějšího pohledu, neboť zde visela hrozba milionových pokut. Nakonec po přijetí prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu nám úředníci sdělili, že v případě zpracování údajů našich členů písemný souhlas nepotřebujeme, neboť podepsáním přihlášky člen dává zákonný souhlas organizaci ke zpracování údajů. Právní komise vše uvedla na pravou míru uveřejněním dodatku k Metodickému pokynu, kde je popsáno jak při zpracování či zveřejnění osobních údajů postupovat.

Stejnou bouřlivou diskuzi vyvolala povinnost registrace skutečných vlastníků právnických osob, což v případě spolku nelze učinit jinak, než zápisem statutárních zástupců do tohoto registru, který není veřejný, ale slouží státním orgánům pro případnou kontrolu osob, kterým jsou poskytovány dotace ze státního rozpočtu. Stejně jako u registrací do spolkového rejstříku, tak i v tomto případě je administrativní zátěž především na ústředí, které tak ZO a ÚS výrazně usnadňuje jejich práci. Velkou pomocí pro funkcionáře ZO a ÚS je rovněž právní poradenství, kam se v případě problémů mohou obrátit. Přestože právník ČZS nemůže přímo zastupovat např. ZO u soudu, je někdy taková první rada a návod jak postupovat neocenitelná pro minimalizaci škod či předejití eskalace konfliktu. Smutným faktem tohoto volebního období je enormní zvýšení počtu právních dotazů. Snad jako memento doby, kdy místo vzájemné dohody je tendence řešit každou maličkost u soudu.

Dlouhodobým úkolem našeho svazu na poli legislativy je snaha o ukotvení zahrádkářské činnosti, jako činnosti veřejně prospěšné, do právního řádu České republiky. Tento zákon by nejen definoval veřejnou prospěšnost zahrádkářské činnosti, ale také definoval pojmy, které postupem doby vymizely z právního řádu, jako je např. zahrádkářská osada, dále by zpřesňoval nájemní či pachtovní

podmínky pro zahrádkářskou činnost a definoval podmínky spolupráce a součinnosti orgánů státní správy a samosprávy při podpoře zahrádkářské činnosti. V tomto volebním období se zahrádkářským zákonem zabýváme již podruhé. Poprvé to bylo v letech 2015/2016 čemuž předcházela slib tehdejšího premiéra B. Sobotky, že tento zákon uvede v platnost. Bohužel svůj slib nedokázal splnit.

Vyzbrojeno zkušenostmi z tohoto neúspěšného pokusu započalo současné představenstvo v roce 2018 s přípravou záměru na opětovné předložení zahrádkářského zákona do parlamentu. Dohodou s ministrem zemědělství panem Miroslavem Tomanem se podařilo otevřít velmi intenzivní spolupráci s legislativním odborem MZe na zcela nové kostře zahrádkářského zákona. Ustanovili jsme pracovní skupinu pro zahrádkářský zákon, která spolupracovala s legislativci MZe i právní komisí ČZS. Tato součinnost byla završena finální verzí Zahrádkářského zákona, který je již v současné době v legislativním procesu. A jako poslanecký návrh skupiny poslanců, především Adama Kalouse (ANO) a Pavla Kováčika (KSČM) a dalších, čeká na stanovisko vlády, aby mohl být zařazen jako pevný bod jednání poslanecké sněmovny.

Mezitím se podařilo uskutečnit několik setkání se současným premiérem Andrejem Babišem, který po vyslechnutí našich argumentů a seznámení se s úpravou zahrádkářské činnosti v okolních státech, vyslovil podporu přijetí zahrádkářského zákona. Osobně musím konstatovat, že jsme v následujícím období jeho aktivitu v této oblasti skutečně zaznamenali a pocítili výrazný posun v přípravách k přijetí tohoto zákona. Dále jsme provedli celou řadu jednání se stranami napříč politickým spektrem a vyslechli drobné výhrady k některým ustanovením navrhovaného zákona, které se vypořádají v rámci některého z čtení v poslanecké sněmovně. Chceme být optimisté a věříme, že pokud vydrží současné rozložení sil v parlamentu je velké šance na tolik očekávané přijetí tohoto zákona. Tím by však naše aktivita na legislativním poli nekončila, máme připraveny pozměňovací návrhy i dalších norem, jako například stavebního zákona. Spolupracujeme s jinými organizacemi a institucemi na podpoře jejich pozměňovacích návrhů zákonů a recipročně očekáváme jejich podporu nám. To je přeci jeden z hlavních úkolů pro vedení velkých svazů, vytvářet vhodné, tedy i legislativní, podmínky pro činnost svých základních organizací a členů vůbec.

Velmi blízko k legislativě má i územní plánování. Především ve velkých městech je stále většina zahrádkářských osad hospodařících na pronajaté půdě v trvalém ohrožení své existence.

Věříme, že existence zahrádkářského zákona pomůže i v tomto ohledu a zlepší se postavení zahrádkářských organizací před orgány státní správy i samosprávy při jednání o pronájmech případně prodeji pozemků. Bohužel prodej ani cenu pozemků nelze zákonem nařídit či jinak vstupovat do vlastnických práv majitelů pozemků. I proto jsme začali při jednání s úřady či v mediálních výstupech zdůrazňovat hodnotu zahrádkářských osad ne jen pro samotné zahrádkáře, ale i okolí, město a jeho ostatní obyvatele. Je třeba pokračovat v prezentaci zahrádkářských osad jako zelených plic měst a klimatických jednotek, které ochlazují své okolí a pomáhají zadržet vodu v krajině. Efekt osad přesahuje do oblastí zdravotních, sociálních a při vhodném režimu fungování osady i komunitních.

Započali jsme spolupráci s ekologickými organizacemi, které přináší nové formy zahrádkaření ve městech. Je nutné být s těmito novými formami v kontaktu a vzájemně se poznávat a spolupracovat. Touto spoluprací jsme začali poznávat postupnou změnu motivace nových zájemců o městské zahrádkaření, od získání zahrady k relaxaci se stále více objevuje návrat k pěstitelské činnosti. Na tuto změnu začínají reagovat i radnice a upřednostňují na svých pozemcích takové formy zahrádkaření, které se věnují klasické pěstitelské činnosti. Na osady, které se postupem doby změnila na chatové oblasti je vyvíjen tlak k navracení se k tradiční formě pěstování, pod hrozbou ztráty nájemních smluv. Věříme, že rozjetá spolupráce musí pokračovat i v následujícím období a přinese s sebou změnu náhledu úřadů a veřejnosti na existenci zahrádkářských osad ve městech.

I časopis Zahrádkář jde s dobou a pomáhá změnit pohled na zahrádkaření a nemálo stran vyrazuje článkům o nových trendech v této oblasti. Větší prostor dostávají témata věnující se správnému kompostování, vhodnému osevnímu plánu s cílem omezit používání pesticidů či používání bio přípravků v boji se škůdci a chorobami. Objevují se i témata permakulturního přístupu k zahrádkám a komunitnímu zahrádkaření ve městech. Ve spolupráci s Akademií věd vychází články na téma zahrádkaření a společnost. I nadále však časopis Zahrádkář zůstává především zdrojem informací a rad pro zahrádkáře. V roce 2015 jsme na základě výsledků výběrového řízení změnili grafické studio a tím výrazně snížili náklady na výrobu. Roční úspora tímto opatřením dosáhla 1,1 mil. Kč a navíc jsme změnou grafiky docílili modernějšího vzhledu, který odpovídá současnému trendu tištěných medií. Snad i tento krok napomohl k tomu, že se časopis Zahrádkář drží na špičce nejprodávanějších hobby časopisů. Všeobecný pokles zájmu o tištěná media způsobuje i nám pozvolný, ale trvalý pokles prodeje, který se snažíme vyrovnávat příjmem za inzerci, účelným marketingem a vstupem do světa internetu.

V roce 2018 jsme spustili webový informační portál izahrádkar. Jedná se sice o samostatný projekt, který by měl být postupem doby zcela soběstačný, tedy měl by si na svůj provoz vydělat reklamou, jeho hlavním posláním je ale zůstatá podpora prodeje tištěného časopisu Zahrádkář. Nyní, po uplynutí zkušebního provozu, můžeme konstatovat jeho spuštění za úspěšné. Zhruba před půl rokem jsme navázali spolupráci s firmou Seznam.cz v oblasti prodeje reklamních ploch. Aktuálně se pohybujeme na tržbě 10.000 Kč měsíčně za reklamu. Pozitivní je nárůst, který se ubírá tempem okolo 2.000 Kč za měsíc. Vše je ovlivněno návštěvností, tedy atraktivitou stránek pro návštěvníky. Cílem je dosáhnout takové návštěvnosti, abychom reklamní plochy mohli prodávat přímo zákazníkům bez zprostředkovatele a tím dosahovat vyšších zisků.

Uvědomujeme si, že časopis Zahrádkář je naše rodinné stříbro, jeden z významných zdrojů příjmů a proto jsme vždy pečlivě zvažovali dopady jakékoli změny vzhledu, kvality papíru nebo ceny. Cena je významným faktorem prodejnosti, je ale faktem, že současná cena 36 Kč resp. 28 Kč v předprodeji je již dlouhodobě neudržitelná.

Dalším zdrojem příjmů je členský příspěvek, který byl od roku 2004 na částce 100 Kč za rok, vzhledem k inflaci za 15 let bylo nutné upravit jeho výši. Po dvouleté diskusi schválila republiková rada na podzim roku 2018 výši členského příspěvku 150 Kč ročně s účinností od roku 2020 a rovněž schválila nová pravidla pro jeho dělení.

Novinkou bylo vytvoření Fondu aktivity ÚS, ze kterého budou čerpat prostředky aktivní ÚS na pokrytí nákladů spojených s pořádáním svých akcí. Tím došlo k odstranění diskriminace aktivních ÚS, které dosud měly stejný podíl z členské známky jako ÚS, jenž žádnou činnost nevyvíjely a pro které by to mohlo být motivující k rozvoji nových aktivit. Přestože se vedla dva roky diskuze na toto téma, několikrát byla informace ve Zpravodaji, je zarážející, že v tomto období, kdy se rozesílají známky na rok 2020 je velká skupina ZO, které o navýšení neměli tušení. Bohužel je to většinou z určitých ÚS, což nesevědí o dobré práci představenstev těchto ÚS se svými ZO. Jedním z programových cílů bylo zlepšení informovanosti uvnitř ČZS. Z pohledu vedení bylo uděláno maximum.

Byly zachovány osvědčené komunikační prostředky – Rukověť pro každého člena, 2x ročně vychází Zpravodaj pro všechny ZO, informace jsou dostupné na webových stránkách, každoročně se konají oblastní porady pro funkcionáře ÚS, zvýšila se komunikace prostřednictvím e-mailové pošty. Členům republikové rady jsou podklady k jednání zasílány předem, aby měli dostatek času na prostudování. Jak se ukazuje v některých případech ani to nestačí a především komunikace mezi některými ÚS a jejich ZO je tristní. I zde se však situace mění a postupně dochází ke zlepšení. Někdy však bohužel až po totálním rozkladu ÚS, kdy za pomoci ústředních orgánů dochází k rekonstrukci představenstev ÚS. Zatím se to vždy

povedlo, je však nutné připravit se na dobu, kdy pro nedostatek ochotných členů ujmout se funkce v ÚS, bude docházet ke slučování ÚS či jinému uspořádání do větších územních celků. Další změnou, která nás jistě zasáhne je digitalizace členství formou elektronické evidence a digitálních členských karet. Noví členové volají po modernizaci správy členství, zjednodušení platby členských příspěvků, distribuci známek. Tento způsob by mohl zefektivnit komunikaci a tím zvýšit informovanost všech členů. Představenstvo ČZS již v tomto volebním období hledalo cestu a možnosti jak těmto požadavkům vyjít vstříc, ale zároveň umožnit konzervativním členům zůstat u dosavadního způsobu papírových průkazů a známek. Povedl se najít kompromis kombinující oba tyto požadavky přinášející navíc členům možnosti výhodného nákupu zboží či služeb a tím i další důvod proč být členem ČZS. Bude však na novém vedení zda získané poznatky využije a bude tímto směrem pokračovat.

Co konstatovat na závěr. Z mého pohledu se domnívám, že uplynulé volební období bylo i přes řadu překážek a problémů úspěšné. Podařilo se zvýšit prestiž českého zahrádkářského svazu ve společnosti a otevřenou komunikací s medií umocnit i povědomí o něm. Za úspěšnou považuji i stabilizaci členské základny a zpomalení meziročního úbytku členů z řádů tisíců na několik set. Nové projekty dokázaly, oproti předchozím letům, zaujmout a zapojit větší počet mladších členů a žen – floristika, bylinky, ekologické formy zahrádkaření. Stabilizovaná ekonomika dosahuje kladných hospodářských výsledků. Podařilo se udržet časopis Zahrádkář mezi nejčtenějšími hobby magazíny na trhu a uspořádat oslavy k jeho 50-ti letům existence. Povedlo se rozjet zcela nový webový informační portál izahrádkar.cz a splnit včas registraci všech ZO ve spolkovém rejstříku podle nového Občanského zákoníku. V roce 2017 úspěšně proběhly důstojné oslavy 60. výročí ČZS, včetně jedinečné akce - mezinárodní přehlídky ovoce Europom, jako vůbec první v zemích bývalého socialistického bloku s mimořádným ohlasem. V rámci oslav 100. let vzniku Československa byl vysazen společně se Slovenským svazem zahrádkářův na ČR/SK pomezí Strom republiky. Na vysoké úrovni se podařilo udržet úroveň výstav, přednášek a seminářů, ale i práci s mládeží.

Něco se bohužel i nepovedlo. Nepovedlo se dosáhnout přijetí zahrádkářského zákona, naše snaha však nepolevila a aktuálně čeká ve sněmovně na projednání další návrh. Podporu přislíbil pan premiér a pět parlamentních stran, tak doufejme, že to v roce 2020 vyjde. Ne zcela se povedlo zajistit stoprocentní informovanost členů ČZS, která je do značné míry závislá na spolupráci všech stupňů řízení ČZS: ústředí – republiková rada – územní rady – výbory ZO a souvisí s kvalitou funkcionářů těchto orgánů. To zůstává jako velký úkol pro příští období.

Jaké další úkoly a cíle vytýčí nové vedení ČZS, které vzejde z těchto voleb, bude do značné míry záviset na nás všech – členech ČZS. Přistupujme ke svému členství aktivně, přednášejme své nápady a vize přes výbory ZO na představenstva ÚS a skrze členy republikové rady na představenstvo ČZS. Náš svaz bude takový, jaký si ho vytvoříme. Za sebe a dosavadní představenstvo ČZS mohu jen doufat, že kurz, který toto představenstvo nastolilo, bude i nadále udržován.

Tímto bych chtěl poděkovat svým kolegům v představenstvu ČZS, členům republikové rady, funkcionářům ÚS a ZO, předsedům a členům svazových komisí, všem aktivním členům ČZS a v neposlední řadě i zaměstnancům ústředí a časopisu Zahrádkář za poctivou práci ve prospěch ČZS. Nebylo, není a nebude to jednoduché, je to práce s lidmi a ta je velmi složitá a přináší řadu překážek.

Překážky jsou od toho, aby se překonávaly. Přejí nově zvoleným funkcionářům na všech úrovních ČZS, aby těch překážek zažívali co nejméně a úspěšně zvládli svůj pětiletý mandát. Všem členům ČZS přejí hlavně hodně zdraví, méně starostí, více radostí ze zahrádek a šťastnou budoucnost pod křídly Českého zahrádkářského svazu.

Předseda Českého zahrádkářského svazu, Stanislav Kozlík

Zpráva kontrolní komise Svazu za uplynulé volební období

V roce 2016 po odstoupení př. Ladislava Woloszucka, v kontrolní komisi svazu pracovali 4 členové komise, všichni vysloužilí zahrádkáři, kterým se nemoci a úrazy nevyhýbaly, kolega Krejčí ještě v zaměstnání, tak zasedání komise bývalo ve třech. V roce 2017 byl do komise zvolen ing. Jaroslav Hýzler. Komise měla minimální spojení s orgány svazu a s organizačními jednotkami. Zasedání republikové rady byl oprávněn se účastnit pouze předseda nebo předsedou delegovaný člen komise. Kontakt s předsedy kontrolních komisí ÚS neveliký.

V té době představenstvo republikové rady rozhodlo, že zasedání republikové rady se zúčastní celá kontrolní komise.

V únoru roku 2017 jsme uskutečnili seminář předsedů kontrolních komisí územních sdružení a jejich zástupců.

Potřebovali jsme se dostat s předsedy KK ÚS do kontaktu, proto byla žádost pozvat předsedy KK na školení společně s předsedy ÚS a účetními ÚS. Další důvod pozvání, ten kdo provádí kontrolu musí sám znát řízení organizační jednotky a účetnictví, které má časté změny a tyto informace na školení byly. Z dobře pracujících kontrolních komisí na ÚS, můžeme vybrat nové členy pro kontrolní komisi svazu a v neposlední řadě musíme mít na ÚS funkcionáře schopné vést a poradit ZO, neboť kontrolní komise svazu, má metodicky usměrňovat a koordinovat činnost kontrolních komisí organizačních jednotek. Kontrolní komise ÚS má povinnost poskytnout pomoc kontrolním komisím v základních organizacích. Podle evidence se na tomto semináři zapsalo a uvedlo svůj kontakt 37 předsedů kontrolních komisí ÚS. Uvážíme-li, že předseda kontrolní komise územního sdružení je vyšší a závažná funkce, potom účast chybějících předsedů KK na semináři je naprosto špatná.

S JUDr. Labutou jsme na 3 místech v republice pořádali seminář pro předsedy kontrolních komisí územních sdružení na kterém JUDr. Labuta poskytoval podrobné informace týkající se likvidace a výmazu ZO ze spolkového rejstříku.

JUDr. Labuta kromě registrace a výmazu spolků, perfektně uvedl a podal vysvětlení k Metodickému pokynu č.1/2016 k činnosti kontrolních komisí ČZS, kde je zdůrazněno, že kontrolní činnost je nedílnou součástí řízení všech činností svazu.

Na zpracování metodického pokynu pro činnost kontrolních komisí, který je souhrnnou činností finanční kontroly organizačních jednotek a konkretizuje provádění kontroly podle aktivit organizačních jednotek svazu se podílela kontrolní komise svazu.

Na seminářích bylo zdůrazněno, že kontrolní komise ÚS mohou velmi ovlivnit dodržování termínů všech hlášení ÚS podávaných na Ústředí ČZS včetně placení členských příspěvků, a to připomínáním těchto termínů, na zasedání představenstva ÚS, kterých se předsedové kontrolních komisí ÚS účastní.

Finanční kontrole byla věnována větší pozornost a technika finanční kontroly byla konkrétně naznačována na příkladech zprostředkovanou prezentací dataprojektorem. Podrobně byl probrán rozpočet a skutečnost podle výkazu zisku a ztrát, případně s pohybem na účtech. Podobně jsme probrali inventarizaci s porovnáním na hlavní účetní knihu a přílohy. Dále hospodaření schválené konferencí nebo radou ÚS, kdy kontrolní komise hodnotí účinnost a efektivitu hospodaření. Zdůrazněno bylo schválení pokladního limitu a jeho dodržování, rovněž sepsání dohody o hmotné odpovědnosti.

Posluchačům semináře bylo připomenuto, že jsme v polovině funkčního období a závěry sněmu, z listopadu 2014, kde jsme mimo jiné schválili zvyšování kvality a akceschopnosti funkcionářského aktivu na všech úrovních musíme plnit.

Členové KK svazu se již druhý rok aktivně účastnili jarních ekonomických aktivů funkcionářů ÚS a předsedů kontrolních komisí ÚS. Na těchto aktivech jsme se snažili vysvětlit proč byl vydán "Metodický pokyn pro činnost kontrolních komisí." Jak vzniklé

problémy řešit, kdy a jak kontrolu provádět, tak jak je v metodickém pokynu uvedeno.

Řešení sporných záležitostí je podrobně v metodickém pokynu uvedeno, nutné je dodržovat zásadu instančního postupu, při kterém náleží do působnosti kontrolní komise řešit tyto záležitosti v rámci své organizační jednotky, případně orgánu svazu. Pokud řešení v rámci své organizační jednotky, případně orgánu svazu není možné či efektivní následuje předání věci kontrolní komisi vyššího orgánu.

Kontrolní komise svazu řešila všechny stížnosti od členů ČZS vždy objektivně a nezájatě. Ne vždy to bylo snadné, chyběly dokumenty nebo zápisy ze schůzi. Některé kontrolní komise ZO i ÚS dokonce stížnosti svých členů neřeší vůbec. Je nutné zvýšit pozornost dění na osadách aby se předešlo konfliktům mezi členy svazu ale i mezi členy a výborem ZO.

Špatným řešením je když sebestmenší spornou záležitostí jste poslali na ústředí. Sporná záležitost se vrací zpět do organizační jednotky, kde vznikla, řešení se prodlužuje, stojí peníze (poštovné) a čas funkcionářů. Musíme uvést, že většina sporů je nedodržováním Stanov.

Proto je nutné i v novém volebním období klást důraz na provádění seminářů a školení KK na všech stupních. Pravidelně provádět školení na ZO alespoň jedenkrát ročně (zodpovídá KK ÚS).

KK svazu musí více působit na Územní sdružení aby své předsedy KK na semináře posílaly a ti byli schopni vzniklé problémy jak v ZO tak i v ÚS včas řešit.

Kontrolní komise svazu pravidelně čtvrtletně prováděla kontrolu hospodaření a čerpání rozpočtu na ústředí ČZS, kontrolu pokladní hotovosti, kontrolu cestovních výdajů. Dále prováděla kontrolu hospodaření v redakci časopisu zahrádkář, kontrolu podpisových vzorů a dalších dokladů. Kontrolu nákladů pořádaných akcí svazem. Zkontrolované doklady byly řádně označeny, evidovány vzestupnou číselnou řadou, schváleny a podepsány dle podpisových vzorů. Rovněž byla kontrolována věcná náplň dokladů. Dokumenty a věci vztahujících se k předmětu kontroly nebo k činnosti svazu vždy bez výhrad obdržela. Kontrolní komise z kontrol vyhotovila zápisy nebo protokoly o kontrole, kde uváděla kontrolní zjištění, obsahující zjištěný stav. Závažné nedostatky při kontrolách zjištěny nebyly.

Kontrolní komise ČZS, předseda Oldřich Janků

K činnosti právní komise ČZS v období 2015–2019

První sněm Českého zahrádkářského svazu v roce 2014 ve svém usnesení schválil Programovou orientaci ČZS na období 2015–2019, ze které vyplynuly hlavní úkoly, jimiž se řídila i právní komise svazu. Programová orientace vymezila její činnost zejména v oblasti akceptace povinností plynoucích z obecné legislativy, prosazování zájmů svazu při přípravě nových zákonů, poskytování právní pomoci organizačním jednotkám svazu a tvorbě vnitřní legislativy k zajištění jejich činnosti v souladu s právním řádem.

Právní komise se v rámci těchto programových cílů věnovala od počátku své činnosti především úkolům, které pro svaz vyplynuly z nového občanského zákoníku, který především stanovil a termínově upravil povinnosti všech spolků registrovat se řádně u rejstříkového soudu. Právní komise se výrazně podílela na přípravě metodického pokynu, který upravoval podrobně podle příslušného zákona postup při registracích a při náležitostech, které byly předpokladem registrace. Pokyn byl následně proškolen na územních poradách ve všech krajích republiky a díky všem těmto opatřením byly registrace všech funkčních organizačních jednotek svazu v zákonném termínu do konce roku 2016 dokončeny.

Důležitým úkolem však bylo vyrovnat se se situací, kdy některé základní organizace přestaly být funkční a zanikly nebo zanikaly. Tento stav si však podle zákona vyžádal poměrně složitý postup zejména v případech, kdy zanikající organizace disponovaly

majetkem, který bylo třeba dle zákona vypořádat. Právní komise vypracovala podrobný návod, jak při likvidacích postupovat, tak aby na jedné straně byl dodržen zákon a na druhé straně, aby nedošlo k újmě zanikajících organizačních jednotek a svazu jako celku. Tento návod se ukázal jako velmi užitečný a mnohdy přešel i soudním průtahům.

Jak tyto problémy, tak i celková akceptace nových zákonů, zejména občanského zákoníku, si vyžádala novelizaci stanov svazu, při které byly řešeny i problémy, které se vyskytly při řízení a realizaci činnosti svazu a jeho organizačních jednotek. Právní komise započala s pracemi na novelizaci stanov už v roce 2016 a její návrh byl po vyhodnocení celosvazového připomínkového řízení v roce 2017 připraven k projednání na nejvyšších orgánech svazu již na podzim 2017. Protože při jednáních republikových orgánů – na republikové radě, představenstvu svazu i na odborných poradách byly vzneseny další připomínky, návrh nových stanov byl ve smyslu těchto námětů dopracován, projednán na podzimním zasedání republikové rady v roce 2018 s doporučením ke schválení na sněmu ČZS zároveň s návrhem nového jednacího a volebního řádu orgánů ČZS, který zpracovala právní komise v průběhu let 2018 a 2019. I tento návrh prošel celosvazovým připomínkovým řízením a je připraven ke schválení na sněmu svazu v listopadu 2019.

Samostatnou kapitolou činnosti právní komise v uplynulém i předchozím volebním období byla dlouhotrvající a usilovná činnost při přípravě zahrádkářského zákona. Na sněmu v roce 2014 se k němu pozitivně přihlásil i tehdejší předseda vlády, který dokonce přislíbil dohodu v koalici a snahu o prosazení návrhu v poslanecké sněmovně i v senátu. Bohužel zůstalo u jeho slibů a pozitivních postojů ostatních představitelů odborných útvarů ministerstev a ústředních orgánů. Nakonec se dokonce i pro neúčast některých předkladatelů při prvním čtení v poslanecké sněmovně podařilo pravcové části poslanců vrátit návrh k dopracování, což se prakticky rovnalo jeho zamítnutí. Právní komise sice akceptovala nemnohé konkrétní připomínky jednotlivých ministerstev a poslanců, avšak odmítla přepracovat návrh tak, že by byly pominuty základní zásady návrhu zákona, tj. veřejná prospěšnost zahrádkářské činnosti, upevnění právního postavení zahrádkářských organizací, povinnost konkrétní součinnosti orgánů státní správy a lidosprávy v rozvoji zahrádkářského hnutí, zejména při zajišťování pozemků pro zahrádkářskou činnost. Nakonec po mnoha peripetiích doznal návrh po spolupráci s ministerstvem zemědělství, po některých formulačních změnách při respektování základních zásad formulovaných v původním návrhu právní komisí přijatelnou formu a je připraven k projednání v poslanecké sněmovně.

Vedle těchto zásadních činností se právní komise samozřejmě zabývala i aplikací ostatních právních předpisů v činnosti svazu. V souvislosti s vydáním evropských pravidel pro ochranu osobních údajů byl vydán metodický pokyn pro zpracování osobních údajů ve svazu, který konkrétně, s doporučením na vydání vlastních lokálních směrnic v organizačních jednotkách svazu stanovil postup, jak v odpovídajícím rozsahu plnit úkoly vyplývající z evropské normy.

Právní komise se při své činnosti průběžně zabývala konkrétními podněty, které vyplývaly zejména z potřeb a postupů organizačních jednotek svazu. Při přípravě nových stanov se např. řešila možnost krajského řízení ve svazu, pravomoc krajských koordinačních rad, byla navržena nová úprava vnitřní normy ke kontrolní činnosti. Značnou pozornost věnovala právní komise námětům a konkrétním právním stanoviskům k postupu při koupi státních pozemků, při prodeji i koupi půdy ve vlastnictví svazových složek, při hospodaření s finančními prostředky v základních organizacích a v neposlední řadě i při likvidaci majetku zanikajících organizací.

Uvedené, a i další problémy byly po celou dobu funkčního období předmětem poradenství, které poskytovali členové právní komise vedle poradenské činnosti vykonávané v rámci pracovní náplně právníka Ústředí. Zde je třeba zejména vyčlenit problémy spočívající ve vyjasnění postavení základních organizací a jejich majetku v katastru nemovitosti. Komise řešila i problematiku vnitřního života

základních organizací, zejména vytvořila vzor nového osadního řádu, jehož aplikací by bylo možné řešit celou řadu problémů, se kterými se na právní komisi obracely výbory základních organizací i jednotliví členové svazu. V této oblasti by však byla třeba vyšší ingerence zejména územních sdružení, která by jako prvotní měla řešit, se znalostí zákonů i vnitřních norem svazu problémy, které trápí základní organizace.

Činnost právní komise byla po celé volební období velmi rozsáhlá a náročná. V současné době však bude nezbytné doplnit právní komisí o schopné členy s právním vzděláním a potřebnou praxí v zahrádkářském hnutí, kteří budou schopni nahradit některé stávající členy právní komise, kteří jsou nuceni např. pro věk, zdravotní či jiné osobní problémy ukončit aktivní působení v nejvyšších a odborných orgánech svazu. Pokud by tato situace nedoznala řešení, právní problematika v následujícím období by nemohla být ze strany právní komise v žádoucím rozsahu nijak zajištěna.

JUDr. Ladislav Labuta, předseda právní komise ČZS

Výsledky činnosti Rozhodčí komise za uplynulé volební období 2014-2019

Vážení a milý zahrádkáři, Rozhodčí komise ČZS, z.s. předkládá pro vaši informaci závěrečný účet činnosti za volební období let 2014–2019. Pro připomenutí, v daném funkčním období pracovala Rozhodčí komise ve složení: Předseda JUDr. Pavel Rus, rozhodčí Ing. Ivan Sádovský, Ing. Václav Sláma, Karel Hrůza, Bedřich Posekaný a Josef Jandík.

V hodnoceném období obdržela Rozhodčí komise celkem 28 návrhů či podnětů k řešení sporů mezi statutárními orgány ZO ČZS a jejich členy, v jednom případě s účastí statutárního orgánu Republikové rady a ZO ČZS, Řízení byla ukončena vydáním rozhodčích nálezů, ve 2 případech vydáním usnesení pro věcnou nepříslušnost vydat rozhodčí nálezy.

Z hlediska věcné či skutkové podstaty sporů se jednalo v převážné většině o záležitosti týkající se porušování nejvyšších vnitrosvazových norem, kterými jsou Stanovy ČZS, z.s., konkrétně zánik členství ve svazu dle ust. § 7 Stanov ČZS, z.s. a jeho důsledků, ust. § 10 porušování práv a povinností člena svazu, Pořádkových opatření dle ust. § 8 odst. 3, písm. b) c) d), dále věci, týkající se ust. § 4, odst. 16 při konání členských schůzí ZO ČZS a přijatých usnesení, z hlediska procedurálních otázek se jednalo o nedodržování postupů stanovených Jednacím a volebním řádem ČZS, z.s., zejména čl. 7 odst. 8, čl. 8 odst. 2, čl. 11 odst. 8 a čl. 30 odst. 2 a násl., této doprovodné vnitrosvazové normy Stanov ČZS, z.s.

Pokud jde o výsledky rozhodčích nálezů, pak zcela jednoznačně vyznívá výsledek rozhodovaných sporů ve prospěch fyzických osob v pozici navrhovatelů, zpravidla jednotlivých členů ZO ČZS, naopak odpůrci z řad statutárních zástupců ZO ČZS nebyli ve sporech úspěšní neboť jejich vydávaná rozhodnutí, neměla zcela nebo v jednotlivostech oporu ve Stanovách a Jednacím a volebním řádu ČZS, z.s.

Z pohledu Rozhodčí komise ČZS, z.s. bychom chtěli vyjádřit přesvědčení, že jsme se ve všech řešených sporech chovali oběma stranám sporu korektně se zachováním rovnosti jejich postavení v řízení, nezávisle a s potřebným profesionálním přístupem. Důkazem toho je zejména skutečnost, že za celé dosavadní funkční období nebyl stranami rozhodčího řízení podán návrh (žaloba) na zrušení rozhodčího nálezu k místně příslušnému soudu a to i přes to, že strany sporu využívají čím dál častěji institut právního zastoupení v rozhodčím řízení právníky advokátních kanceláří.

Děkujeme za vaši přízeň. V příštím čísle Zpravodaje bychom chtěli pokračovat touto cestou v kontaktu s vámi a podělit se o možnou eliminaci nejčastějších pochybení statutárních zástupců ZO ČZS v jejich činnosti při vydávání rozhodnutí a předcházení sporů.

JUDr. Pavel Rus, předseda Rozhodčí komise ČZS

Zpráva komise pro odbornou činnost Českého zahrádkářského svazu

Za pár týdnů tomu bude pět let, co se konal v Hradci Králové 1. sněm ČZS, na němž bylo zvoleno nové vedení svazu s programovou orientací na další pětileté období. Jedním z úkolů bylo zvýšení prestiže a povědomí o našem svazu v současné společnosti. Navázáním kontaktů s médií formou rozhovorů, tiskových zpráv, odborných článků, vystoupení v televizi bylo dosaženo toho, že je o náš svaz a práci v něm zájem. Pořádané výstavy na celostátní, regionální i místní úrovni doprovázené poradenskou službou jsou širokou veřejností vysoce hodnoceny a ceněny. Rovněž tak oblastní školení probíhající v průběhu zimních měsíců v devíti oblastech České republiky i každoročně pořádané odborné semináře s tematickým zaměřením pro odborné instruktory ČZS jsou cennou devízou, na kterých se podílí spolu s odborným oddělením svazu i odborná komise. Pro toto období byli oslovení a navrženi odborníci zabývající se problematikou v oblasti ovocnářství, vinařství, pěstování zeleniny, květin, léčivých rostlin a životního prostředí. Sloučením komise pěstitelské a komise odborné výchovy v jednu, komisi pro odbornou činnost si tato vytýčila úkoly pro následující volební období 2014–2019.

1. podílet se na organizačním a obsahovém zaměření výstav ČZS. Komise hodnotila úroveň pořádaných výstav na celostátní či regionální úrovni a navrhla představenstvu ČZS přehodnotit a zvážit účast na některých z nich. Ušetřenými finančními prostředky naopak podpořit regionální výstavy. Připomeňme alespoň některé z nich. Jarní, letní, podzimní Hortikomplex Flora Olomouc, Květy v Lysé nad Labem, Zahrada Čech v Litoměřicích, celostátní výstava vín v Břeclavi, z regionálních pak Život na zahradě s mezinárodní soutěží mládeže v Ostravě, Zahrada východních Čech v Častolovicích, krajská výstava českých a bavorských zahrádkářů v Plzni, v Brně, v Žirovnici, v Břeclavi a desítky místních výstav ZO v jednotlivých regionech, degustací pěstovaného ovoce, košťů v pálenicích, zajímavých výstav specializovaných organizací, ale také i výstav na kterých se naši zahrádkáři podílejí díky čilé přeshraniční spolupráci s Německem, Slovenskem či Polskem. Rok 2017 kdy náš svaz slavil šedesátileté výročí, byl pro svaz a jeho pracovníky rokem obzvláště náročným. Na počest tohoto jubilea byl ČZS pověřen organizací Mezinárodní pomologické výstavy „Europom 2017“ konající se v rámci podzimní etapy výstavy Hortikomplex Flora Olomouc společně se zahrádkářskou výstavou, která se nesla rovněž v duchu oslav 60. výročí našeho svazu. A že se svaz a jeho organizátoři tohoto náročného úkolu zhostili na výbornou, svědčil nebývalý zájem i příznivá odezva jak ze strany zahraničních, tak i domácích návštěvníků. I ostatní pořádané výstavy k tomuto výročí se nesly v duchu velmi zdařilého a vkusného aranžmá nejen z plodů našich zahrad, ale také z výsledků dobré spolupráce se školami, s jejich zdařilými výtvary, tak jak děti vnímají a vidí přírodu či zahradu svýma očima. Značný význam do těchto výstav přinesl i svazem uspořádaný Floristický kurz uspořádaný v roce 2015 a 2016, o který byl mimořádný zájem a efekt se prosazuje v estetickém uspořádání konaných výstav. Tak jako v Litoměřicích na Zahradě Čech je každoročně pořádána soutěž o Křišťálové jablko, tak i v Olomouci na podzimním Hortikomplexu od roku 2015 odborná komise hodnotí vystavené ovoce a nejlepší odrůda získává v soutěži i nejlepší jablko plaketu „Jablko Flóry Olomouc“.

2. mezi naše silné stránky dlouhodobě patří vzdělávání formou pořádání odborných seminářů, oblastních školení, vydáváním Rukověti zahrádkáře, kterou obdrží každý člen svazu a odběratelé časopisu Zahrádkář dvakrát ročně i extra přílohu knihovničky zahrádkáře. V uplynulých pěti letech jsme spolu s odborným oddělením našeho svazu uspořádali 7 odborných seminářů s tematickým zaměřením doplněným návštěvou firem zabývajících se pěstováním, zpracováním a odbytem svých výpěstků.

PODĚBRADY - červenec 2015

Pěstování drobného bobulového ovoce a méně známých druhů ovoce. Exkurze: F. Berry servis-jahody, maliny, ostružiny.

HRADEC KRÁLOVÉ - červenec 2016

Pěstování léčivých rostlin a jejich využití. Pěstování růží v zahradách. Exkurze: Kuks – bylinková zahrada, HK – botanická zahrada, rozárium, muzeum ČZS.

BŘECLAV - květen 2016

Seminář o aktuální problematice pěstování vinné révy. Celostátní výstava vín.

LEDNICE - červenec 2017

Pěstování jaderovin, podnože, staré krajové odrůdy, hnojení. Exkurze: Ukázka letního řezu, Bílovice sady jabloní, broskvoní.

STRAKONICE - květen 2018

Školení pracovníků moštáren, dotace, EU fondy, účetnictví EET. Exkurze: Zemcheba-sady, zpracování moštů. Katovice, rekonstrukce moštárny z financí EU.

HAVLÍČKŮV BROD - srpen 2018

Pěstování kořenové zeleniny. Pěstování, hnojení, ochrana brambor, degustace brambor.

Exkurze: výzkumný ústav bramborařský Havlíčkův Brod.

Havlíčková Borová - porosty 213 odrůd brambor.

PODĚBRADY - srpen 2019

Výživa a hnojení zeleniny a jednotlivých ovocných druhů. Choroby a škůdci, ochrana rostlin, rostlinolékařský portál.

Exkurze: Fytos - Vlkov nad Lesy – sady, zpracování, balení.

Těchto seminářů se každoročně účastnilo 75–80 posluchačů z řad odborných instruktorů. Byl z nich prováděn videozáznam, který je po zpracování možno získat na ústředí svazu.

3. Oblastní školení probíhalo v uplynulých letech ve všech devíti oblastech České republiky a každoročně na společném jarním zasedání s předsedy těchto oblastí byl zhodnocen uplynulý ročník, byly předány zkušenosti z těchto školení a doporučeny zajímavé přednášky i jejich přednášející. V průběhu zimního období uplynulých let bylo v 203 dnech odpřednášeno 884 hodin s účastí 6095 posluchačů, nejen z řad našich členů, ale také široké veřejnosti. Celkové náklady na tato školení činily 614 335 Kč. Potvrzuje se, že oblastní školení mají výhodu i tom, že osloví nejen zahrádkáře, ale i širší veřejnost.

V komisi jsme se také zabývali dalším vzděláváním členů ČZS formou odbornou, jakou do roku 2010 fungovala ÚZA. Odborné oddělení vypracovalo návrh projektu ústřední zahrádkářské akademie. Jednalo by se o tříletý cyklus se závěrečnou zkouškou a s vypracováním a obhajobou diplomové práce zahrnující oblast půdoznalství, hnojení, ovocnářství, vinařství, pěstování zeleniny, květin, bylin včetně jejich užití a ochrany rostlin. Na jednotlivá územní sdružení byla zaslána emailová informace s charakteristikou navrhovaného vzdělávání. Na tuto výzvu přišlo několik kladných, ale i záporných odpovědí, že nikdo nemá zájem a polovina ÚS na výzvu vůbec nereagovala. Celkem se přihlásilo 20 zájemců. Po zvážení všech okolností týkajících se nákladů na ubytování, stravování, odměn pro lektory je tato forma vzdělávání pro tak malý počet zájemců neprůchodná. Komise proto navrhuje a považuje za daleko vhodnější a levnější pokračovat v dosavadním vzdělávání formou každoročně pořádaných tematických seminářů a oblastních školení v jednotlivých oblastech ČR. Žádáme proto ÚS, aby vysílaly na tyto semináře a oblastní školení také mladé lidi, kteří budou nově získané vědomosti šířit dál do ZO ČZS.

5. Odborná komise spolu s pracovníky odborného oddělení se podílela i na přípravě a zpracování každoročně vydávané „**Rukověti zahrádkáře**“, kterou obdrží každý člen svazu. Rukověti, která je cenným materiálem s informacemi zahrnujícími širokou oblast zahrádkářské činnosti tak přispíváme k dalšímu vzdělávání členů svazu.

6. V průběhu volebního období byla komise požádána o vypracování odborného stanoviska k „**Seznamu prioritních invazních druhů rostlin a živočichů pro ČR**“ v legislativě EU a ČR. Komise se této záležitosti podrobně věnovala a z vyjádření členů komise bylo vypracováno odborné stanovisko ČZS, které sloužilo při jednání u kulatého stolu o „Invazních a nepůvodních druzích živočichů a rostlin v legislativě EU a ČR na ministerstvu Životního prostředí.“

7. V průběhu uplynulého volebního období odborná komise zasedala celkem 10 krát v různých institucích, kde projednávala nejen aktuální úkoly svazu v oblasti pěstitelské, ale také získávala cenné poznatky i zkušenosti pro svou další práci. Zúčastnila se také 5 krát na jednání s vedoucími oblastních školení při hodnocení uplynulého ročníku.

Závěrem si dovoluji poděkovat pracovníkům odborného a ekonomického oddělení, členům představenstva, redakční radě Zahrádkáře, vedoucím oblastních školení a členům odborné komise za pomoc při zajišťování a řešení úkolů s tím spojených. Děkuji rovněž územním sdružením a všem zahrádkářům, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na přípravách výstav a dalších akcích pořádaných našim svazem.

MVDr. Stanislav Kubesa, místopředseda ČZS pro odbornou činnost

Zpráva o činnosti komise pro práci s dětmi a mládeží za období 2015–2019

Sevímčlenná komise pro práci s mládeží ve složení Mgr. Vlasta Ambrožová (Prostějov), Vlasta Čablová (Kroměříž), Jaroslava Dryjová (Klatovy), Štefana Dvořáková (Chrudim), František Pazdera (Rakovník), Jitka Sitařová (Šumperk), Jaroslava Starcová (Praha) se celoročně věnuje přípravě a organizování akcí pro děti a mládež na celostátní úrovni, které mají vést k poznávání zahrádkářské činnosti, k pěstování a péči o rostliny, k zájmu o životní prostředí.

Výtvarná soutěž (probíhá v období leden – březen)

Výtvarné soutěže se zahrádkářskou tematikou jsou celostátně vyhlašované od roku 1994. U dětí již získaly značnou oblibu. Národnímu kolu může předcházet okresní kolo, které bývá spojeno s výstavkou a oceněním. Nejlepší práce (kresba, malba, polytechnické) se soustředí v národním kole (kolem dvou tisíc). Zde bývá vyhodnoceno během měsíce dubna 80 autorů v celkem deseti kategoriích. Do soutěže jsou zapojeny všechny typy škol (MŠ, ZŠ 1. a 2. stupeň, ZUŠ, speciální). Oceněné práce zdobí expozice ČZS na celostátních zahradnických výstavách. Práce jsou dále využívány na výzdobu ústředí, při okresních výstavách, ale také potěší i v domovech pro seniory. Přispívají k propagaci svazu.

Témata: 2015 – Kytice ve váze

- 2016 – Rozkvetlá zahrada
- 2017 – Zelenina plná vitamínů
- 2018 – Zahrádka pro všechny generace
- 2019 – Moje oblíbená rostlina

Znalostní soutěž „Mladý zahrádkář“ (termín duben – červen)

Jedná se o celostátní soutěž s dlouholetou tradicí (letos již 32. ročník). Národnímu kolu předchází příprava na základních školách v zájmových kroužcích. Odtud děti postupují do okresního kola. Vítězové reprezentují svá územní sdružení v národním kole. Zde soutěží každým rokem 70–80 účastníků, a to v mladší kategorii (4.–6. tř.) a ve starší kategorii (7.–9. tř.) Soutěžící projevují své znalosti v pěstování rostlin a v poznávání rostlinného materiálu. Také pro ně bývá připraven zajímavý doprovodný program a řada hodnotných cen. O soutěž projevovali zájem i středoškoláci, proto se komise rozhodla od roku 2016 rozšířit soutěž i o tuto věkovou kategorii. Pro ni základní kolo probíhá na internetu v termínu 15. listopadu až 15. ledna.

Místa konání:

- 2015 – Rakovník
- 2016 – Praha
- 2017 – Praha
- 2018 – Šumperk
- 2019 – Praha

Při pořádání celostátního kola je velmi příkladná spolupráce s místním územním sdružením ČZS a vtipovanými středními školami.

Fotografická soutěž (termín leden – červen)

V roce 2011 se uskutečnil první ročník fotografické soutěže určené pro mládež ve věku 15–18 let. Vzhledem k velkému zájmu byla tato soutěž v roce 2012 rozšířena na dvě věkové kategorie (12–15 let a 15–18 let). Oceněno bývá deset autorů nejzdařilejších snímků. Práce jsou vystavovány na celostátních výstavách a publikovány v časopisu Zahrádkář. Také byly použity při tvorbě kalendáře.

Témata:

- 2015 – Rozkvetlá obec - město
- 2016 – Plody našich zahrádek
- 2017 – Příroda kolem nás - detail
- 2018 – Výstavy ČZS ve fotografii
- 2019 – Zátíši s květinou, zeleninou nebo ovocem

Floristická soutěž (termín březen – červenec)

V roce 2012 se uskutečnil první ročník, do kterého se zapojilo celkem 14 územních sdružení. Po okresních kolech se uskutečnila zemská kola v Čechách v Praze a na Moravě v Kroměříži. Účastníci soutěží ve dvou věkových kategoriích (žáci, 12–15 let a junioři, 15–18 let) v řešení dvou úkolů – vytvořit vypichovanou misku a kytici pro určenou osobu.

Dvanáct finalistů dále bojovalo ve veřejném finále na výstavišti v Lysé nad Labem při celostátní výstavě „Květy“. V roce 2013 byla soutěž rozšířena o kategorii seniorů. Od roku 2014 probíhají zemská kola v Praze a v Prostějově. (Účastní se jich kolem 20 ÚS). Ve finále v Lysé nad Labem soutěží 18 nejlepších amatérských floristů před početnou veřejností. Úkoly jsou v souladu s námětem výstavy. V kategorii žáků byla účastníkům nabídnuta možnost zúčastnit se Děčínské kotvy, do které se soutěžící v roce 2019 úspěšně zapojili.

Na podporu floristiky iniciovala komise zřízení kurzu floristiky. Účastníci – členové ČZS předávají své nabyté dovednosti v rámci svých regionů při přednáškové činnosti, ale i při přípravě výstav.

Také je přínosná spolupráce se zájmovým svazem, ať při přípravě společné znalostní soutěže „Příroda kolem nás“, kterou děti řeší na internetu nebo fotografické soutěže se stejným námětem. V roce 2018 jsme se také zúčastnili společné prezentace aktivit pro děti a mládež na výstavě VIVA NATURA v Lysé nad Labem.

V rámci spolupráce s městskou částí Praha 3 jsme se v uplynulém období podíleli na organizování akcí Den Země, Dětský den na Pražačce a Volný čas na Trojce. Na akce se nám daří získávat záštity MZe, MŠMT, příslušných krajů.

Zpracovala: Mgr. Vlasta Ambrožová

Zpráva hospodářsko finanční komise o hospodaření ČZS 2015–2019

Vážení přátelé,

při předkládání této Zprávy o hospodaření RR ČZS za období 2015–2019 je potřeba předně konstatovat, že po ekonomické stránce lze toto období hodnotit jako velmi úspěšné. Ani v jednom z uvedených let se hospodaření RR ČZS nedostalo do ztráty na rozdíl od předchozích volebních období.

Výsledky hospodaření bude nejlépe vystihovat tabulka, do které je zahrnut i rok 2014, poslední rok předchozího období, protože v době konání 1. Sněmu nebyl tento rok uzavřen. Stejně tak rok 2019, který nemůže být nyní uzavřen, bude předložen na příštím sněmu. Rok 2019 dosud za období leden až září 2019 vykazuje zisk ca. 2,4 mil Kč, bohužel nás do konce roku ještě čekají pravidelné výdaje a také náklady na konání sněmu, takže výsledek bude pravděpodobně okolo nuly.

Jak ukazuje tabulka je kumulovaný zisk za první čtyři roky tohoto volebního období 2015 až 2018 celkem **2 264 562,- Kč**

Hospodaření ČZS od 2014–2018 v Kč

rok	zisk	ztráta	HV po zdanění
2014		-312202	-312202
2015	1146825		1146825
2016	104257		104257
2017	988245		988245
2018	25235		25235
celkem	2264562	-312202	1952360

Na straně příjmů jsme se museli vyrovnat s poklesem způsobeným úbytkem počtu členů, přestože se podařilo zbrzdit meziroční úbytek členů zhruba na polovinu oproti předchozím obdobím.

Počet zaplacených členských známek

rok	počet platících členů	meziroční úbytek
2013	140893	-4161
2014	136883	-4010
2015	137220	337
2016	134664	-2556
2017	132169	-2495
2018	129735	-2434

Zcela zásadní pro oblast příjmů byla stabilizace prodeje časopisu Zahrádkář. Z tabulky je vidět především výrazný pokles u prodeje přes PNS, který se daří částečně dorovnat distribucí přes nové partnery v drobném prodeji. Počet předplatitelů má rovněž trvale klesající tendenci, přestože by se na první dojem mohl zdát opak. Je nutno podotknout, že do celkových tržeb výrazně zasáhla změna sazby DPH u knih a tiskovin na 10% v roce 2015.

Přehled tržeb časopisu Zahrádkář za 2014–2018

rok	PNS	drobný prodej	za předplatné	celkem
2014	3 993 335	553 235	10 978 078	15 524 648
2015	3 551 217	482 985	12 911 875	16 946 077
2016	3 698 648	768 697	13 292 562	17 759 907
2017	3 207 765	933 660	13 500 681	17 642 106
2018	3 111 256	1 069 718	13 126 069	17 307 043

Příspěvky vyplacené z FR ČZS za 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018	celkem
vyznamenání	302 100	251 800	264 700	345 300	145 900	1 309 800
příspěvek na oblastní školení	22 500	10 000	22 500	22 500	20 000	97 500
příspěvek na činnost KKR	24 963	26 978	24 491	21 570	20 000	118 002
příspěvky na činnost ÚS	25 000	25 000	13 000	3 000	0	66 000
příspěvky na PC pro ÚS	79 909	66 025	49 981	49 515	87 880	333 310
občerstvení - soutěže, mládež	76 750	81 900	67 762	75 000	91 250	392 662
za distribuci čl. známek	54 500	45 500	68 000	56 500	60 500	285 000
občerstvení na konference ÚS	111 450	0	0	0	0	111 450
ostatní příspěvky pro ÚS a ZO	211 750	344 700	366 500	294 242	101 619	1 318 811
celkem	908 922	851 903	876 934	867 627	527 149	4 032 535

Podíly a převody do FR ČZS za 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018	celkem
podíl z čl. známky	546 908	548 876	537 582	524 708	517 580	2 675 654
převod zůstatku ze SVF			856 944			856 944
průčtování HV do fondu			600 000		494 122	1 094 122
celkem	546 908	548 876	1 994 526	524 708	1 011 702	4 626 720

Příspěvky vyplacené z Rizikového fondu ČZS za 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018	celkem
příspěvky na záplavy, loupeže	61 032	43 000	0	0	12 000	116 032

Do oblasti příjmů především v posledních letech volebního období negativně zasáhla změna dotačních podmínek MZe a především snížení objemu dotačních prostředků o 30 %. I přes tyto negativní vlivy se představenstvu podařilo obratnou obchodní politikou dosáhnout snížení nákladů a zajistit kladné hospodaření, které se však v posledních letech značně přiblížilo k nulovému výsledku a to byl jeden z důvodů přikročení ke zvýšení členského příspěvku na 150,- Kč od roku 2020. Společně tyto prostředky slouží k pokrytí nákladů všech činností RR ČZS, jako jsou školení, výstavy, soutěže, práce s mládeží a interní publikace. Pro ilustraci jak nákladné některé činnosti jsou, nabízíme několik tabulek s vybranými ukazateli.

Náklady Zpravodaj + Rukověť

rok	2014	2015	2016	2017	2018	celkem
Kč	566 872	503 872	533 006	556 127	541 426	2 701 303

Náklady na výstavy ČZS

rok	2014	2015	2016	2017	2018	celkem
Kč	543 849	550 982	1 610 260	627 418	733 309	4 065 818

Náklady na školení odborných instruktorů ČZS

rok	2014	2015	2016	2017	2018	celkem
Kč	97 576	121 392	115 826	184 095	78 263	597 152

Náklady soutěž Mladý zahrádkář

rok	2014	2015	2016	2017	2018	celkem
Kč	264 427	253 569	294 284	290 925	251 970	1 355 175

Samostatnou kapitolou jsou příspěvky z Fondu rozvoje na vyznamenání, na opravy budov a jejich vybavení, na výpočetní techniku pro ÚS, občerstvení na konferencích atd. A také případné krytí škod z Rizikového fondu v případě živelných katastrof.

Abyste mohli být tyto příspěvky vypláceny, jsou do fondů převáděny podíly z členských známek a případně podíl při kladném hospodářském výsledku.

Jak je z předložené zprávy zřejmé, jsou nyní ekonomické parametry nastaveny tak, aby při jejich dodržování a dodržování přijatých opatření bylo hospodaření ČZS na další volební období zajištěno s dostatkem prostředků na pokrytí všech činností bez nutnosti výrazných škrťů a omezování hlavních aktivit.

Příspěvky do Rizikového fondu za 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	celkem
příspěvek z podílu za čl. známku	136 727	137 219	134 395	131 177	129 395	668 913

Samozřejmě do hospodaření mohou zasáhnout vnější vlivy jako inflace, zdražení energií, růst mezd, razantní pokles prodejů časopisu, pokračující úbytek členů, změny v dotační politice MZe a mnoho dalších okolností. Za Hospodářsko-finanční komisi však mohu konstatovat, že současné představenstvo ČZS, na základě doporučení HFK a nastavilo parametry hospodaření tak, aby byla zajištěna ekonomická stabilita ČZS i na další volební období a pokud by nastali neočekávané zvýšení nákladů, tak aby byly vytvořeny rezervy na zachování hlavních činností ČZS.

To je hlavním úkolem HFK, sledovat ekonomické ukazatele, pravidelně vyhodnocovat a předkládat představenstvu návrhy na opatření k zajištění ekonomické stability ČZS. Proto se schází pravidelně 8x v roce a průběžně se podílí na přípravě rozpočtu a hlavně na kontrole plnění jednotlivých kapitol rozpočtu. Po celé volební období se HFK zabývala především těmito hlavními ekonomickými otázkami:

- Stav odebraných a zaplacených členských známek
- Průběžné plnění rozpočtu daného roku
- Vyhodnocení účetních uzávěrek a příprava rozpočtu na následující rok
- Vývoj tržeb časopisu Zahradkář a početní stavy předplatitelů
- Vývoj tržeb za inzerci a stav barterových smluv
- Stav pohledávek a závazků
- U dotace z MZe připravuje návrh na dělení dotace a kontrolu vyúčtování
- Projednává žádosti o příspěvky z fondů ČZS a předkládá představenstvu ke schválení
- Dohlíží na stav čerpání z fondů ČZS a navrhuje způsoby jejich naplnění
- Navrhuje mimořádné příspěvky např. konání konferencí nebo vyznamenání při výročí ČZS
- Vytváří vnitřní směrnice a předpisy pro čerpání příspěvků, např. Statuty fondů ČZS

Kromě těchto hlavních ekonomických otázek je celá řada dalších dílčích, které na svých zasedáních HFK musí projednávat. Činnost komise je pro fungování ČZS klíčová a společně s představenstvem vytváří předpoklady pro ekonomickou stabilitu ČZS. Z tohoto titulu mají členové komise velkou odpovědnost nejen vůči představenstvu ČZS, ale vůči všem členům, s jejichž prostředky ČZS hospodaří. Komise pracovala ve složení předseda: doc. Josef Ernest a členové: př. Růžena Bezděková, př. Jaroslava Kačerová, př. Josef Bartůšek a př. Jiří Pecháček. Tímto bych chtěl poděkovat svým kolegům za obětavost a odpovědnost, se kterou přistupovali k práci v HFK. Speciálně bych chtěl poděkovat tajemnici komise paní Monice Korbové za obrovský kus práce, kterou vykonala nejen v rámci HFK, ale i ve své pozici vedoucí ekonomického oddělení.

Doc. Josef Ernest, místopředseda ČZS pro ekonomiku a finance.

Návrh hlavních programových cílů ČZS pro období let 2019 – 2024

1. Udržet ČZS jako dynamický zájmový spolek, pružně reagující na vývoj společnosti, schopný pokrýt měnící se potřeby a zájmy lidí s ohledem na hlavní poslání svazu – trvalý rozvoj zahrádkářského hnutí jako veřejně prospěšné činnosti.

2. Pokračovat v obnově důstojného postavení ČZS a zahrádkářské činnosti ve společnosti dokončením prací k přijetí zahrádkářského zákona a prosazováním obecně závazných předpisů ve prospěch zájmových organizací, především snížením administrativní zátěže. Za tímto účelem spolupracovat s ostatními zájmovými spolky v České republice, orgány státní správy i samosprávy.

3. Připravit podmínky pro zavedení nového způsobu elektronické evidence členů, elektronické distribuce členských známek a zavedení digitálních členských karet s možností zachování dosavadního způsobu vedení papírových průkazů. Systém digitálních karet napojit na možnost

slevových výhod pro členy ČZS a zároveň vytvořit nový komunikační kanál pro zvýšení informovanosti mezi jednotlivými stupni ČZS a členskou základnou.

4. Vytvářet podmínky pro stabilizaci a aktivizaci členské základny cestou zvyšování kvality a akceschopnosti funkcionářského aktivu na všech úrovních. I nadále zvyšovat odbornost členů orgánů svazu a odborných instruktorů prostřednictvím odborných seminářů, oblastních porad včetně využití interních médií a publikací. Pro funkcionáře na všech stupních řízení zajišťovat odborné informace, instruktáže a návody včetně operativní metodické pomoci.

5. Propagovat zahrádkářství jako alternativní, neaktivistickou a nepolitickou formu trvale udržitelné a k životnímu prostředí šetrné produkce potravin. Propagovat pěstování ovoce a zeleniny s minimálním nebo žádným používáním průmyslových hnojiv a pesticidů a uplatňování zásad ekologického hospodaření. Spolupracovat s podobně zaměřenými spolky a nabízet platformu pro realizaci v našich zahrádkářských osadách, případně formou nabídky odborného poradenství a instruktáží.

6. V rámci zmínění dopadu klimatických změn podporovat aktivity ke zvýšení organické hmoty v půdě. Propagovat i formou přednášek a instruktáží zpracování bioodpadu a správné využití kompostu na zahrádkách. Spolupracovat s obcemi a městy při zajišťování kompostérů pro zahrádkáře.

7. Propagovat správné hospodaření s dešťovou vodou, efektivní zalévání a opatření ke zmírnění nadměrného odparu vody z půdy. Jednat s MŽP o možnostech změn v dotačních programech k zajištění nádob k zachytávání dešťových vod pro zahrádkáře. Tam kde to podmínky umožňují podporovat stavbu sofistikovaných velkoobjemových systémů např. ve spolupráci se subjekty sídlící v sousedství osad.

8. Pokračovat v práci s dětmi a mládeží. Udržet vysokou úroveň soutěže Mladý zahrádkář, podporovat vznik kroužků mladých pěstitelů. Vytvářet projekty vzdělávacích zahrad uvnitř zahrádkářských osad společně se školami a místními samosprávami pro edukační činnost škol.

9. Vytvářet podmínky pro získávání nových členů se zájmem o zahrádkářskou spolkovou činnost. Poskytovat pobočným spolkům materiální, finanční i metodickou pomoc. Pro členy ČZS i nadále poskytovat poradenství odborné, ekonomické i právní. Hledat další možnosti získávání dotací a grantů.

10. Pokračovat v mezinárodní spolupráci v oblastech odborné výchovy, přednášek, exkurzí, výstav či práce s dětmi jako jsou soutěže floristické či znalostní. Pro financování využívat v co největší míře možnosti čerpání dotací z Operačních programů příhraniční spolupráce.

11. Zachovat vysokou odbornou kvalitu časopisu Zahradkář. Šířit povědomí o novém webovém portále iZahradkar.cz a zajistit rovněž jeho odbornou úroveň. Jejich prostřednictvím propagovat zahrádkářství jako zdravý životní styl a přitažlivou formu trvalé udržitelnosti na zahradě.

Zpracovali 27. 10. 2019: Marcela Urbanová, Stanislav Kubesa

OBSAH

Zpráva o činnosti ČZS za uplynulé volební období	1
Zpráva kontrolní komise Svazu za uplynulé volební období	4
K činnosti právní komise ČZS v období 2015–2019	4
Výsledky činnosti Rozhodčí komise za uplynulé volební období 2014-2019	5
Zpráva komise pro odbornou činnost Českého zahrádkářského svazu	6
Zpráva o činnosti komise pro práci s dětmi a mládeží za období 2015-2019	7
Zpráva HFK o hospodaření za období 2015-2019	7
Návrh hlavních programových cílů ČZS pro období let 2019 – 2024	9

Zpravodaj vydává pro potřebu organizačních složek Český zahrádkářský svaz, z.s. - Ústředí

Rokycanova 318/15, 130 00 Praha 3, tel.: 222 782 710, 222 783 225,

e-mail: ustredii@zahradkari.cz, web: www.zahradkari.cz.

Technický redaktor: Ing. Miloš Kožešník.

Za obsahovou a věcnou stránku příspěvků odpovídají autoři.

Vydáno jako zvláštní vydání pouze pro účastníky Sněmu ČZS v roce 2019